

Fragmentar o sumar?

Publicat per [Interacció](#) [1] el 04/11/2020 - 08:00 | Última modificació: 04/11/2020 - 12:39

[Arches](#) [2] i [Festspace](#) [3]

Comentar l'última exposició que heu vist o el festival del qual ja s'han esgotat les entrades poden ser temes de conversa habituals entre amics. L'oferta cultural, sobretot a les ciutats, és força amplia i s'adapta a un ventall ben divers de gustos i interessos. Però no és només qüestió de gustos sinó també de necessitats i capacitats. **Una opció és la de dissenyar activitats per a un tipus de públic ben concret i l'altra és pensar-les des d'un punt de vista inclusiu** per tal que, independentment de les preferències de cadascú, tothom qui ho vulgui tingui la oportunitat de gaudir-ne.

Els projectes Arches i Festspace giren en torn del **concepte d'inclusió en dos àmbits diferents, el dels museus i el dels festivals**. Ambdós són projectes europeus que involucren ciutats de diversos països, tres de les quals es troben a l'estat espanyol: Oviedo, Madrid i Barcelona.

Concretament, en el projecte Arches (Accesible Resources for Cultural Heritage Ecosystems) hi col·laboren 12 institucions (sis museus, quatre empreses de tecnologia i dues universitats del Regne Unit, Espanya, Àustria i Sèrbia que s'han organitzat en sis grups de treball). El seu objectiu és **fer dels museus espais accessibles per a totes les persones mitjançant una metodologia d'investigació participativa, recursos digitals i una tecnologia multisensorial**. Cada grup ha desenvolupat la seva investigació tenint en compte les característiques de cada museu participant i els interessos dels beneficiaris finals: persones amb discapacitat sensorial i/o cognitiva que han format part del projecte des del primer moment, contribuint a la identificació dels aspectes a millorar pel que fa a l'accessibilitat i al desenvolupament de nous recursos inclusius.

Manifest d'Arches

Les barreres de la inclusió no són només físiques sinó també institucionals i actitudinals, sovint basades en estereotips i prejudicis adquirits.

Com a resultat de l'experiència viscuda en cada grup, Arches ha creat el document «[Hacia un museo participativo. Una guía de actividades inclusivas](#)» [4] que **comparteix amb els professionals del sector un seguit de recursos enfocats a aconseguir museus per a totes les persones**.

La guia explica la metodologia que s'ha seguit en tots els grups i els tres principis bàsics de la investigació:

- Abordar qüestions que realment importin a les persones amb discapacitat intel·lectual i que, en última instància, les ajuden a millorar les seves vides.
- Accedir i representar les seves perspectives i experiències.
- Tractat a les persones amb discapacitat intel·lectual amb respecte per part de la comunitat investigadora.

Els suggeriments i recomanacions adreçades als treballadors dels museus constitueixen una part important del document, que té en compte tot tipus de detalls. A tall d'exemple, es parla sobre com gestionar grups grans i amb necessitats diferents, o sobre quins elements de comunicació caldria incorporar a les activitats i propostes per tal que siguin el més inclusives possible. **Aspectes tan senzills com dirigir-se directament a les persones amb discapacitat i no als seus acompanyants, o utilitzar un llenguatge clar per facilitar la comprensió i/o la lectura de llavis encara s'han d'interioritzar**, i fins que no es posin en pràctica de forma generalitzada caldrà seguir posant-los sobre paper.

La guia conclou amb la presentació de sis activitats sorgides del procés participatiu de cada grup Arches, en les quals el concepte d'inclusió pren molta força. **Es tracta d'activitats que no s'adrecen a un únic col·lectiu** (persones amb diversitat funcional, o amb mobilitat reduïda, o amb ceguesa, etc.) **sinó que estan pensades des d'un punt de vista inclusiu i es dirigeixen a totes les persones independentment de les seves necessitats concretes**. Les visites teatralitzades com a alternativa de l'audiodescripció i les activitats multisensorials per descobrir les obres a través dels sentits són dos dels exemples que s'expliquen amb més detall al document. Tal i com es recalca a la guia, **per tal d'implementar aquestes propostes calen pocs recursos materials. El temps, la sensibilitat i la motivació, en canvi, són elements indispensables**.

Dels museus, que majoritàriament es troben en espais interiors, a l'espai públic i exterior on s'organitzen festivals i altres esdeveniments culturals. El projecte Festspace (Events and Inclusive Public Spaces in Europe) forma part del consorci europeu [HERA \(Humanities in the European Research Area\)](#) [5], i **ens demostra que la inclusió també té a veure amb altres conceptes a banda del de discapacitat**. El seu objectiu és **analitzar el potencial de cinc ciutats europees (Glasgow, Londres, Dublin, Gothenburg i Barcelona) per organitzar esdeveniments que integrin persones amb perfils, cultures i procedències diferents**.

Les tres principals preguntes que marquen la línia d'investigació són:

- Quins tipus diferents d'espai públic festiu existeixen a Europa i quines lliçons es poden aprendre sobre la inclusió d'aquests models?
- Com afecten els festivals i els esdeveniments a qui utilitza els espais públics urbans interiors i exteriors habitualment?
- Quins són els efectes socials dels festivals i esdeveniments organitzats als espais públics i quan duren?

La **fiesta de la Mercè**, organitzada per l'administració; els **carnavals de barri**, impulsats per les confraries i grups socials; i el **cinema a l'aire lliure del castell de Montjuïc** són els esdeveniments seleccionats en el cas de Barcelona, i seran estudiats per [Alba Colombo](#) [6], professora de la Universitat Oberta de Catalunya. De la mateixa manera que es vol descobrir la capacitat d'aquests esdeveniments de ser inclusius, diversos i igualitaris, **també serà molt rellevant identificar què s'entén per espai públic**, apunta Colombo.

El que destaca de la capital catalana és que **té una alta densitat de població i disposa d'un espai que es pot considerar limitat en el qual hi convergeixen diferents interessos**. La tendència actual de l'administració és generar equilibri, quelcom que no sempre s'aconsegueix. A més, també han cridat l'atenció del projecte els **recents canvis polítics, que han modificat l'estratègia d'esdeveniments de la ciutat**: "ha passat d'estar centrada en el desenvolupament empresarial i econòmic a estar-ho en l'àmbit dels esdeveniments com a plataforma de participació, fomentant el sentit de pertinença i enfortint les xarxes socials".

Al repte de crear esdeveniments cada vegada més inclusius, s'hi suma el de vetllar per la seguretat de tots els assistents enmig de la crisi sanitària que estem vivint. Per això, el projecte ha adaptat els seus

objectius i ha afegit una nova línia d'investigació dedicada a l'impacte de la covid-19, quelcom que també caldrà tenir en compte en l'àmbit de les activitats inclusives als museus i altres equipaments culturals.

Per a més informació sobre ambdós projectes podeu fer un cop d'ull a [aquest apartat de la web d'Arches](#) [2], al [pòster de Festspace](#) [7] o l'[entrevista a Alba Colombo](#) [8].

[Inicieu sessió](#) [9] o [registreu-vos](#) [10] per enviar comentaris

Categories: Recurs / lloc web

Categories: Document de gestió

Etiquetes: inclusió

Etiquetes: diversitat

Etiquetes: participació

- [11]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2020/Arches-Festspace>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://www.arches-project.eu/es/documentos-utiles/>

[3] <http://festspace.net/>

[4] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/hacia_un_museo_participativo.pdf

[5] <http://heranet.info/>

[6] <https://interaccio.diba.cat/members/colombova>

[7] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/festspace-poster.pdf>

[8] https://research.uoc.edu/portal/ca/ri/difusio-publicacions/noticies/entrevistes/2019/entrevista_alba_colombo.html

[9] <https://interaccio.diba.cat/>

[10] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[11] <https://interaccio.diba.cat/node/8368>